

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

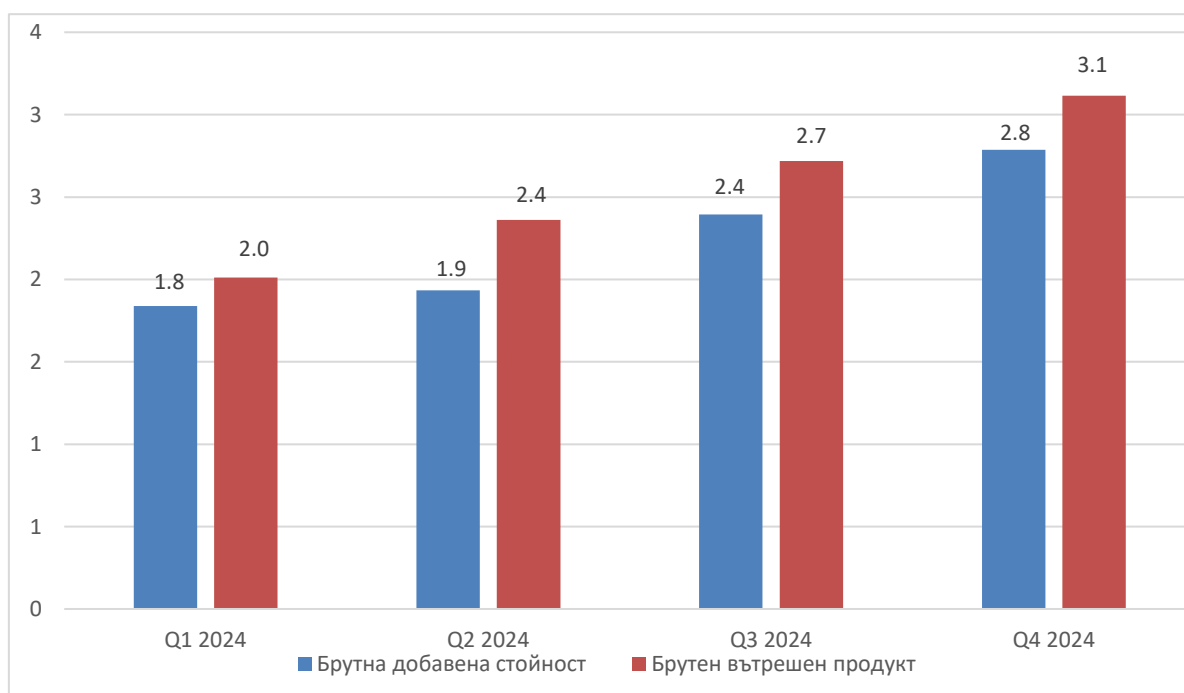
През четвъртото тримесечие на 2024 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.1% спрямо четвъртото тримесечие на предходната година и с 0.8% спрямо третото тримесечие на 2024 г. според сезонно изгладените данни.

Годишни изменения

През четвъртото тримесечие на 2024 г. БВП се увеличава с 3.1% спрямо четвъртото тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 2.8% по сезонно изгладени данни.

Крайното потребление регистрира ръст от 5.8% спрямо четвъртото тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги намалява с 3.2%, а вносът на стоки и услуги нараства с 1.2%.

Фиг. 1. Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година, %

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2024 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

Тримесечни изменения

През четвъртото тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие БВП, по сезонно изгладени данни, нараства с 0.8% (виж табл. 1 от приложението). Брутната добавена стойност нараства с 0.7%.

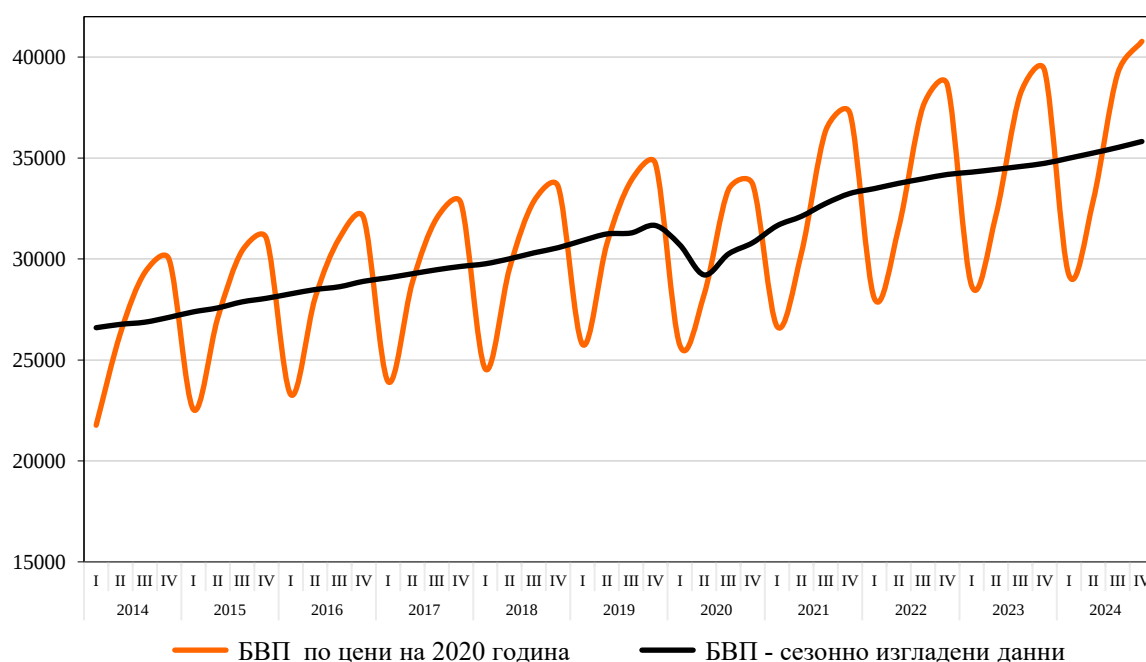
Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване причина за регистрирания икономически ръст по сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие е увеличението на крайното потребление с 1.3%.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за четвъртото тримесечие на 2024 г. БВП в номинално изражение достига 57 192.6 млн. лева (виж табл. 2 от приложението). Реализираната добавена стойност е 49 869.6 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление - със 79.9%, което в стойностно изражение възлиза на 45 715.3 млн. лева. Бруто капиталобразуването е 13 162.9 млн. лв. и заема 23.0% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

Фиг. 2. БВП по тримесечия за периода 2014 - 2024 г. по средногодишни цени на 2020 година, млн. лв.

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

Методологични бележки

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за четвъртото тримесечие на 2024 г. са подготвени в срок от 43 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година, стойностен обем в текущи цени и относителни дялове на компонентите в състава на БВП.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за четвъртото тримесечие на 2024 г. на 7 март 2025 година.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS по методология, описана в Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

---

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

Приложение

Таблица 1

**Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти,
сезонно изгладени данни, експресни оценки**

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024	I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024
1	Брутна добавена стойност	0.9	0.5	0.7	0.7	1.8	1.9	2.4	2.8
2	Корективи	-1.5	4.0	1.4	2.5	1.7	6.7	5.7	6.5
3	Брутен вътрешен продукт	0.7	0.7	0.8	0.8	2.0	2.4	2.7	3.1
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	1.8	1.1	1.5	1.3	4.0	4.4	4.8	5.8
5	Бруто капиталообразуване	.	.	.	.	.	.	.	.
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	-1.5	-0.5	1.8	0.9	3.5	-0.5	-0.9	0.7
6	Износ на стоки и услуги	-2.7	1.9	-1.8	-0.6	-3.8	0.4	-0.6	-3.2
7	Внос на стоки и услуги	-1.5	1.9	0.1	0.7	-2.6	4.1	3.0	1.2

**БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2024 ГОДИНА
(ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)**

Таблица 2

**Брутен вътрешен продукт за четвъртото тримесечие на 2024 година,
сезонно неизгладени данни, експресни оценки**

№	Показател	Четвърто тримесечие на 2024 година	
		Стойностен обем в текущи цени, млн. лв.	Относителен дял в БВП, %
1	Брутна добавена стойност	49869.6	87.2
2	Корективи	7323.0	12.8
3	Брутен вътрешен продукт (1+2=4+5+6+9)	57192.6	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	45715.3	79.9
5	Бруто капиталобразуване	13162.9	23.0
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	-1685.6	-2.9
7	Износ на стоки и услуги	26808.1	46.9
8	Внос на стоки и услуги	28493.7	49.8
9	Статистическа разлика	0.0	0.0